

Vastaus Jussi Särkelän ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen: Järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen

VD/4969/00.02.00.03/2022

RÅ/JP/JT

Jussi Särkelä sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan 2.097 yhdistystä. Ne toimivat kulttuurien, harrastusten, liikunnan, kansainvälisyyden sekä sosiaalisten- ja terveydellisten kysymysten ja palvelujen parissa. Joka toinen vantaalainen on vähintään yhden yhdistyksen jäsen. Niissä on aktiivisesti toimivia järjestöjen toiminta-ajatusta toteuttavia henkilöitä noin 1.800–2.600.

Järjestöjen tarjoama apu perustuu pääasiassa vertaistoimintaan ja -tukeen. Usein ne toimivat myös hyvinvoinnin katvealueilla, jonne julkinen palvelu ei ylety tai pääse. Tältä osin järjestöillä on erityinen tehtävä kiinnittää kaupunkilaisia yhteisiin verkostoihimme. Ilman järjestöjä nykyistä suurempi osa kaupunkilaisista olisi yhteisöjen ulkopuolella. Järjestöt kiinteyttävät virallisia ja epävirallisia yhteisöjä.

On tärkeää, että kaupungilla on rakenteet, joissa järjestöjen toiminta ja ääni välittyvät sujuvasti päättäjien tietoon ja joissa on sovittavissa kaupungin ns. virallisen toiminnan ja järjestöjen vertais- ja muun toiminnan työnjaosta. Myös järjestöille kohdistettavasta kaupungin taloudellisesta ja muusta tuesta on tarpeen keskustella yhteisessä foorumissa.

Esitämme, että

- luodaan Vantaan kaupungin ja järjestöjen säännölliselle ja jatkuvalle vuoropuhelulle pysyvä rakenne / foorumi, jotta järjestöt voivat olla merkittävä osaaja ja resurssi Vantaata kehitettäessä ja asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia edistettäessä,
- luodaan ja sovitaan yhdessä Vantaan kaupungin ja järjestöjen kesken toimintaperiaatteet järjestöjen toiminnan taloudellisesta ja muusta tukemisesta, jotta turvataan niiden toimintaedellytykset myös tulevaisuudessa.”

Kaupunginvaltuusto 25.4.2022 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin toimialan toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Järjestöt edistävät monella tavalla kaupunkilaisten hyvinvointia, aktiivista kuntalaisuutta sekä osallisuutta ja lisäävät kaupungin elinvoimaisuutta. Ne toimivat sosiaalisena liimana kiinnittäen asukkaita yhteisöihin. Järjestöt tuottavat myös tärkeitä palveluita osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita sekä sosiaali- ja terveyspalveluita. Vantaan kaupunki pitää järjestöyhteistyötä äärimmäisen tärkeänä ja on sitoutunut edistämään sitä eri tavoin. Järjestöjen tarjoama

vertaistoiminta ja muut palvelut täydentävät olennaisesti kaupungin tarjoamia palveluita. Kaupunki käy järjestöjen kanssa jatkuvaa vuoropuhelua palveluita kehitettäessä. Hyvä esimerkki tästä on kotoutumista tukevat palvelut, joissa maahanmuuttajajärjestöt ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita.

Kuten aloitteessa todetaan, Vantaalla toimii valtava määrä järjestöjä, joilla on hyvin erityyppistä toimintaa ja tavoitteita. Kaupunki on pyrkinyt ottamaan kokonaisuutta haltuun laatimalla vuonna 2019 järjestöyhteistyön ohjelman tukemaan valtuustokauden 2018–2021 strategisten tavoitteiden toteutumista. Järjestöyhteistyön ohjelma valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Järjestöt esimerkiksi osallistuivat niille järjestettyihin kuulemistilaisuuksiin. Ohjelman toimenpiteitä on edistetty ja sen toimeenpanoa jatketaan vuoden 2022 loppuun. Sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Tämän jälkeenkin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät säilyvät pääosin kunnalla, joten se on luonteva kohta tarkastella ohjelman jatkoa ja tarpeen mukaan päivittää se. Tämän valtuustoaloitteen näkökulmat huomioidaan uuden ohjelman valmistelussa.

Ohjelman mukaisesti Vantaan kaupunki tukee järjestöjä laaja-alaisesti ja järjestöjä kuunnellen. Järjestöjen toiminta ulottuu eri elämänalueille ja kohderyhmät ovat moninaisia. Sen vuoksi yhteistyötä tehdään monin eri tavoin. Pysyvässä rakenteena toimii kaikille yhdistyksille avoin järjestöfoorumi, joita järjestetään yleensä kaksi kertaa vuodessa. Sen lisäksi muita kaikille yhteisiä tilaisuuksia järjestetään säännöllisesti, esimerkiksi vuosittainen avustustilaisuus. Erityyppisillä toimijoilla on erilaiset intressit. Sen vuoksi esimerkiksi liikuntapalvelut järjestää seurafoorumeita liikuntaseuroille ja on tänä vuonna käynnistänyt uutena yhteistyömuotona seuraverkoston toiminnan.

Rakenteita ja viestintää on tarpeen kehittää jatkuvasti. Kaupungin sisäistä koordinaatiota helpottamaan perustettiin järjestöyhteistyön verkosto syksyllä 2020. Siinä on mukana kaupungin toimialojen edustajat sekä yli 70 vantaalaisen yhdistyksen yhteistyöelin Vantaan Järjestörinki. Keskeisimpiä järjestöjen toimintaedellytyksiä ovat riittävä rahoitus ja toimintaan sopivat tilat. Kaupunki tukee järjestöjä antamalla rahallisia avustuksia, tarjoamalla tiloja käyttöön edullisesti tai joissakin tapauksissa maksuttomasti, sekä tukemalla tapahtumien järjestämistä.

Järjestöissä tehdään paljon vapaaehtoistyötä, mutta täysin ilman rahoitusta ei yksikään järjestö voi toimia. Vantaan kaupungin antamat avustukset ovat monille järjestölle tärkeä rahoitusmuoto toiminnan ja tapahtumien järjestämiseksi. Vantaan kaupungilla avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista sekä avustusten myöntämisestä päättää kaupunginhallitus, ellei toisin ole määrätty (Vantaan kaupungin hallintosääntö 9 luku 1 §:n 23 kohta). Avustusten myöntämisperiaatteet ovat tulleet voimaan vuoden 2022 alusta. Mikäli myöntämisperiaatteisiin halutaan vaikuttaa, muutostoiveet voidaan ottaa huomioon seuraavan järjestöyhteistyön ohjelman valmistelussa. Vantaan kaupungin hallintosäännön (10 luvun 9 §) mukaan kaupunkikulttuurilautakunta myöntää liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoiminnan, hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ja kansalaistoiminnan avustuksia, sekä määrittelee näille tarkemmat myöntämisperiaatteet.

Kaupungilla on varattuna avustusraha jokaiselle vuodelle. Vuonna 2021 kaupunkikulttuurin toimialalta maksettiin toiminta- ja kohdeavustuksia yhteensä noin 3,76 miljoonaa euroa. Järjestöt hakevat avustuksia huomattavasti enemmän kuin niitä voidaan myöntää. Avustusten lisäksi kaupunki tukee järjestöjen toimintaedellytyksiä myös muilla tavoin, kuten tarjoamalla tiloja järjestöjen käyttöön tai viestinnällisellä tuella.

Vantaan kaupunki on sitoutunut tukemaan järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. Yhteistyötä kehitetään jatkuvasti järjestöjen kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tekevien järjestöjen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja Vantaan kaupungilla on edustus hyvinvointialueen järjestöyhteistyön koordinaatioryhmässä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 53

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jussi Särkelälle ja 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 21

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Allekirjoitettu Jussi Särkelän ja 21 muun valtuutetun aloite järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: kehittämispäällikkö Jussi Perämäki, p. 040 158 3075, etunimi.sukunimi@vantaa.fi